

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/133/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717201339
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8717201339.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanej: U. D., O.. XX.X.XXXX, V. X. XXX, XXX XX X., v konaní o zaplatenie 277,56 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 11Csp/25/2017 - 46 zo dňa 26.4.2018 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok.

II. Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania neprižnáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) žalobu zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovanej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 400 eur. Žalovaná uhradila sumu 701 eur a zmluva je bezúročná a poplatkov, úroky a poplatky, ktoré požaduje v zmluve o úvere žalobca, je úžernícky a v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko žalovanej bol poskytnutý úver 400 eur a poplatok má uhradiť vo výške 392 eur. Napriek tomu žalobca vo svojej žalobe požaduje úhradu zmluvnej pokuty, mediácie, poplatky, upomienky, úrok vo výške 32 % ročne a taktiež úrok 5 % zo sumy. Súd považuje celé konanie žalobcu v rozpore jednak s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka a jednak z dôvodu, že z rozhodnutí súdov v rámci celej Slovenskej republiky a judikátov vydaných v súvislosti s týmto konaním zo strany žalobcu aj napriek rozhodnutiam pokračujú v ďalších nekalých praktikách a zneužívajú postavenie spotrebiteľa a aj napriek rozhodnutiam naďalej požadujú nároky, ktoré nie sú ani v súlade so zákonom, ani v súlade s dobrými mravmi, ani v súlade s rozhodnutiami Európskych súdov a rozhodnutí súdov na území Slovenskej republiky.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že na predmetnú zmluvu nie je možné aplikovať Zákona č. 258/2001 Z.z. Žalobca má za to, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane Zmluvy. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Aj s ohľadom na ust. § 53 Občianskeho zákonníka považuje žalobca zmluvnú pokutu za primeranú a nespôsobujúcu nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vo výroku vecne správne.

4. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v takom rozsahu, v ktorom sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastane suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví aj medze, v ktorých má odvolací súd po stránke kvalitatívnej rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom, to či súd prvej inštancie svoje rozhodnutia riadne odôvodnil, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky, II. ÚS 78/05).

5. Odvolací súd má za to, že v predmetnej veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a len pre zdôraznenie správnosti dopĺňa.

6. Podstatnou odvolacou námietkou žalovaného bola nemožnosť aplikácia Zákona č. 258/2001 Z.z. (správne má byť Zákon č. 129/2010 Z.z., pozn. odvolacieho súdu) nespotebiteľský charakter zmluvy.

7. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 2 ods. d) Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

8. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou. Žalobca je podnikateľom a predmet konania sa týka jeho podnikateľskej činnosti, pričom žalovaná je fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej ani inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného vyplýva, že žalovanej je dôvodné priznať postavenie spotrebiteľa. Zároveň zmluva spĺňa definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a len samotná skutočnosť, že v zmluve je uvedené, že táto sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, nemôže vylúčiť aplikáciu občianskeho zákonníka či ZoSÚ.

Odvolací súd nepopiera, že by zmluva o úvere nebola absolútnym obchodom a ani dôvodnosť aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka. Odvolací súd len pripomína, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka či ZoSÚ.

9. Podanou žalobou si žalobca uplatňuje nárok na zaplatenie:

a/ zostatku zmluvnej pokuty podľa čl. 5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej len VPPÚ),

b/ poplatky za upomienky podľa čl. 4 VPPÚ,

c/ trovy mediačného konania,

d/ úrok vo výške 32 % ročne,

e/ úrok z omeškania,

f/ náhradu trov konania.

10. Ad a/ Zmluvná pokuta bola opakovane súdmi Slovenskej republiky vyhlásená za neprijateľnú, resp. na jej základe nebolo dodávateľovi priznané plnenie, v dôsledku čoho je žalobca v zmysle ust. § 53a Občianskeho zákonníka povinný zdržať sa jej používania (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 32Csp/140/2017 - 47 zo dňa 26.02.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 21Co/82/2018 zo dňa 25.10.2018).

Odvolací súd dodáva, že predmetná zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná, jej formulácia je nepresná (nie je jasne špecifikované, za porušenie akých konkrétnych zmluvných povinností je spotrebiteľ povinný ju zaplatiť, pričom rozhodnutie o tom, čo sa považuje za porušenie zmluvných

povinností je dané výlučne na svojvôli dodávateľa) a umožňuje dodávateľovi uplatniť si zmluvnú pokutu za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti zo strany spotrebiteľa bez ohľadu na závažnosť porušenia, a to aj opakovane. Takáto formulácia zmluvnej podmienky spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje jej neprijateľnosť a teda aj neplatnosť.

11. Ad b/ Žalobca nijako nepreukázal zaslanie upomienok a teda neunesol dôkazné bremeno. Na dôvažok, zmluvnú podmienku v podobe poplatkov za upomienky považuje odvolací súd za neprijateľnú. Jednak táto nebola individuálne dojednaná a jednak je v rozpore s teóriou skutočného plnenia, keď je odvolaciemu súdu sa zdá byť nepravdepodobné, aby na zaslanie jednej upomienky žalobca vynaložil skutočné náklady vo výške 4 eur. Poplatkom vo výške 4 eur tak žalobca bezdôvodne požaduje od spotrebiteľa plnenie prevyšujúce ním vynaložené skutočné náklady. Táto podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 32Csp/140/2017 - 47 zo dňa 26.02.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 21Co/82/2018 zo dňa 25.10.2018, a žalobca je povinný zdržať sa jej uplatňovania.

12. Ad c/ Rovnako ako zaslanie upomienok, ani vznik trov mediačného konania nebol zo strany žalobcu nijako preukázaný.

13. Ad d/ Sadzba úrokov vo výške 32 % je neprimerane vysoká a nemá žiadne opodstatnenie v demokratickej spoločnosti. Súd sa značne kriticky vyjadril už aj k nižším úrokovým sadzbám (5Cdo 26/2011 (48%), 1MCdo 1/09 (60%), Krajský súd v Prešove vo veci 3Co 67/2008 (25%). Nemecký BGH v rozsudku z 13. 3. 1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 1. 4. 1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26% na 18% a sadzbu 26% vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom. Odvolacie námietky žalobcu preto nie sú dôvodné.

Navyše výška úroku v rozpore s ust. 9 ods. 2 písm. i) ZoSÚ nie je v zmluve uvedená, čo spôsobuje jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť.

Rovnako aj zmluvná podmienka v bode 10 VPPÚ v znení: „Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.“ bola vyhlásená za neprijateľnú (napr. už spomínaným rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 32Csp/140/2017 - 47 zo dňa 26.02.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 21Co/82/2018 zo dňa 25.10.2018).

14. Ad e/, f/ Vzhľadom na to, že žalobca nemá nárok na jednotlivé položky uvedené v bodoch a/ až d/, nemôže byť priznaný ani úrok z omeškania ani náhrada trov konania.

15. S poukazom na uvedené dôvody, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

16. V odvolacom konaní žalobca úspešný nebol, naopak, fakticky plne úspešná bola žalovaná, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadrila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

17. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).